

İttifaklar Bir Referans Noktasıydılar 7

– Uraz Bayram · 11 Eylül 2022

Bu nedenle üreten gruplar, yamyamları kendi barınma alanına uzak tutmak için sunuları-kurbanları güvenli yere bırakıyorlardı. Yani tapınak alana bırakıyorlardı. Böylece üreten grubun kendileri adına verdikleri kurban veya sunu, giderek yamyamlıktan üretime geçen grupların karşılıklı ürün değiş tokuş sunusuna dönüşür. Bu dönüşme bir kurala, bir seremoniye, bir geçiş ritüeline, bir alışkanlığa, bir ayin kutsamasına dönüşür.

Kurban sunusu üretenlerle yamyamlar arasında totem dönemi boyunca yağmacılara ve yamyamlara karşı sıklıkla uygulaması süren bir kuraldı. Bu süreç barbarların üretim yapıp ürünlerini takasa sokması ile bir dönem bitecek bir dönem başlayacaktı. Totem dönem sona erecek ittifakı dönem başlayacaktı.

İttifak öncesinin üreten ve barbarlar karşılaşması olan sunu geleneği giderek, ilkin zamanla üreten iki grubun takas girişmesine dönüştü. Bu nesnel yansımaydı. Üreten iki grubun ürün takasları, birbirine taahhüt bağlanması oldu. Yani ittifaklar zorunlu bir karşılıklı ürün sorumluluğunu yerine getirmekle, karşılıklı olan ürün takaslar kollu terazi kefesi gibi bir sekans hareketiyle dengeye geldi.

Üreten yapının (ekonominin) temelinde zorunlu olan karşılığa bu sekans hareketi vardı. Bu zorunluluk hem kişilerin bilgi, bilinç ve eylemlerinden bağımsız bir zorunlu girişmeydi. Hem de grupların bilgi bilinç ve eylemlerinden bağımsız olan zorunlu bir girişmeydi.

Bu girişme gruplarıyla birlikte (grup meslekleriyle birlikte) kolektif toplum girişmeli kolektif toplum bilinci ve kolektif toplum eylemiydi. Yani kolektif toplumun kolektif kapasitesiydi (kolektif yapabilir ligiydi).

Üreten ve barbar gruplar karşılaşmalı gelenek, takastı ve ittifakı dönem içine; İttifak içine ikinci bir yansıma verecekti. Ya da ikinci bir geleneği aktaracaktı. Bu ikinci gelenek te grubun canını kurtarması için barbarlara verdiği kurban sunusu, bu seferde ittifaka göre dönüştürülmekle ilah kurbanlarıydı.

Bu kez üreten gruplar ittifak edebilmek için ve karşılıklı olarak birbirlerine kurban veriyorlardı (sunuda bulunuyorlardı). Bu yeni sunu geleneği şöyle yapıliyordu. İttifaklar, ittifaka katılan grupların sayısı kadar gün boyu sürüyordu.

İlah kurbanları grupların sayısı kadar gün boyu sürecekti. Her gün bir gruptan bir ilah, ittifakın 1 günü süresince kurban edilecekti. Buna ittifak şölenleri diyoruz. Şölen içinde kurban veren grubun yası vardı.

İlahı kurban etme anlayışı ittifakı girişirmesini oluşturan bahane bir öznel neden olmakla, bu öznel

neden ittifakı öznel nedenin 5.sıydı. 5. öznel anlam ekonomik değil sosyolojisi algı içinde girişecekti.

İttifak eden grupların her biri kendi içinde bir kişisini (bir ilahı) yamyamlara değil de ittifakdaşlarına sunacaklardı. Bu durumda kişinin "grubu adına kendi kanını, canını ve etini feda etmesi" ile kurbanın canı, kanı kurban etini yiyen karşı gruba geçmiş oluyordu. Karşı grup bu grubun kendisi gibi oluyordu.

Can kan geçişmesi kavramı, totem dönem içinde ve totem dönem öncesindeki animizdi anlama içinde var olup süre gelen groteski algıydı. Can gezmesi veya can geçişmesi olarak bilinen bu algıyla her şeyin canlı olduğu kabul edilir. Ölmekle sadece bir kalıp değiştirdiğini veya ölmekle kişinin görünüş ya da don değiştirdiği inanış tutumu canlılık ya da animist bir geçmişin geri bağlanım anısıydı.

Aslında ittifakın zorunlu olan nesnel temeli; kültür etniği olan kişilerde travmaydı. Kurban bu travmayı geriletici ve bir totem alandan, ittifakı alana geçişin ritüeliydi. Grup sosyolojisi öznelerde toteme bağlılık dirençleri nedenle çok şiddetli travma yapıyordu. Bu gün bile kişiler aynı travmaları yaşar.

İttifak etmenin yarattığı bu öznel ve sosyolojik travmalar nedeniyle kurban sunusu ile karşı grubun kanı canı eti diğer karşı gruba geçiyordu! Gruplar birbirinin aynı oluyordular! Elbette ki özümleme sürecine bağlı önce çözümlene sonra sentez ya da birleştirme dediğimiz süreçleri bilmeyenlerin, bunu böyle canlılık (animizdi) algıları içinde anlaması kadar doğal bir öznel anlayış olamazdı.

Bu gibi birçok öznel anlamalar vardı. Örneđin, bu tür öznel anlamalar içinde bir grubun doğurarı, ittifakın içinde doğan bir melezi emzirmekle, o melezi; emziren kişinin etnik totem kültür aitliğinden oluyordu!